MINISTER
Rodziny i Polityki Społecznej

Warszawa, */elektroniczny znacznik czasu/*

DES-II.059.6.2022.AZ

Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na wspólne oświadczenie złożone przez senatorów Wadima Tyszkiewicza oraz Krzysztofa Kwiatkowskiego podczas 35 posiedzenia Senatu RP w dniu 12 stycznia br. dotyczące funkcjonowania fundacji ustanowionych przez spółki Skarbu Państwa, na wstępie uprzejmie informuję, że Minister Rodziny i Polityki Społecznej, jako minister właściwy na podstawie art. 9 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach sprawuje aktualnie nadzór nad działalnością ponad 7500 fundacji.

W odniesieniu do wymienionych w oświadczeniu fundacji ustanowionych przez spółki Skarbu Państwa wyjaśniam, że Minister Rodziny i Polityki Społecznej jest ministrem właściwym jedynie dla niektórych spośród nich. Są to: Fundacja Orlen, Fundacja Lotos, Fundacja PGE, Fundacja Pocztowy Dar, Fundacja Lotto im. Haliny Konopackiej i Fundacja PZU. Pozostałe fundacje, zgodnie z informacją zawartą w Krajowym Rejestrze Sądowym (ekrs.ms.gov.pl), podlegają właściwości innych ministrów, np. nadzór nad Fundacją KGHM i Fundacją PGNiG sprawuje Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, nadzór nad Fundacją Enea, Fundacją Tauron, Fundacją PKO BP sprawuje Minister Edukacji i Nauki.

Nadmienić należy, że każda organizacja pozarządowa w Polsce podlega obowiązkowi sprawozdawczemu. Obowiązki sprawozdawcze tych podmiotów zostały uregulowane w kilku aktach prawnych - ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217, z późn. zm.), ustawie z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz. U. z 2020 r. poz. 2167), ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, z późn. zm.) oraz ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1800, z późn. zm.).

POLSKI ŁAD | Plan rozwoju na najbliższą dekadę
gov.pl/polski-lad

Fundacje, w celu zapewnienia przejrzystości ich funkcjonowania, zobowiązane są do corocznego składania sprawozdań ze swojej działalności oraz udostępniania ich do publicznej wiadomości, na zasadach określonych w ww. przepisach. Zakres merytoryczny i finansowy sprawozdań obejmuje informacje i dane wymagane przepisami prawa, przy czym należy zaznaczyć, że szczegółowość opisu zawartych w sprawozdaniach informacji może być różna.

Sprawozdania są składane do:

1. Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego – dotyczy to fundacji posiadających status organizacji pożytku publicznego (OPP) i odbywa się na podstawie art. 23 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów rocznego sprawozdania merytorycznego oraz rocznego uproszczonego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2061). Fundacje posiadające status OPP zamieszczają sprawozdanie merytoryczne z działalności oraz sprawozdanie finansowe na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w Biuletynie Informacji Publicznej. Dodatkowo, organizacje pożytku publicznego prowadzące działalność gospodarczą składają do Krajowego Rejestru Sądowego roczne sprawozdania finansowe na zasadach określonych w przepisach o rachunkowości.

2. Ministra właściwego sprawującego nadzór nad daną fundacją, o ile fundacja nie posiada statusu organizacji pożytku publicznego. Obowiązek sprawozdawczy w tym przypadku realizowany jest na podstawie art. 12 ust. 3 ustawy o fundacjach oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 maja 2001 r. w sprawie ramowego zakresu sprawozdania z działalności fundacji (Dz.U. z 2020 r. poz. 36). Jednocześnie, fundacje prowadzące działalność gospodarczą składają do Krajowego Rejestru Sądowego roczne sprawozdania finansowe na zasadach określonych w przepisach o rachunkowości. Fundacje te są jednocześnie zobowiązane udostępnić swoje sprawozdania do publicznej wiadomości.

   Ramowy zakres merytoryczny sprawozdania składanego przez fundację nie posiadającą statusu OPP obejmuje:

   - nazwę fundacji, jej siedzibę i adres, datę wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym i numer KRS-u wraz ze statystycznym numerem identyfikacyjnym w systemie

POLSKI ŁAD | Plan rozwoju na najbliższą dekadę
gov.pl/polski-lad

REGON, dane dotyczące członków zarządu oraz określenie celów statutowych fundacji;

- zasady, formy i zakres działalności statutowej z podaniem realizacji celów statutowych, a także opis głównych zdarzeń prawnych w jej działalności o skutkach finansowych;
- informacje o prowadzonej działalności gospodarczej według wpisu do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego;
- odpisy uchwał zarządu fundacji;
- informacje o wysokości uzyskanych przychodów, z wyodrębnieniem ich źródeł (np. spadek, zapis, darowizna, środki pochodzące ze źródeł publicznych, w tym z budżetu państwa i budżetu gminy);
- informację o odpłatnych świadczeniach realizowanych przez fundację w ramach celów statutowych z uwzględnieniem kosztów tych świadczeń; jeżeli prowadzono działalność gospodarczą, wynik finansowy tej działalności oraz procentowy stosunek przychodu osiągniętego z działalności gospodarczej do przychodu osiągniętego z pozostałych źródeł;
- informację o poniesionych kosztach na: realizację celów statutowych, administrację (czynsze, opłaty telefoniczne, pocztowe itp.), działalność gospodarczą i pozostałe koszty;
- dane o: liczbie osób zatrudnionych w fundacji, łącznej kwocie wynagrodzeń wypłaconych przez fundację z podziałem na wynagrodzenia, nagrody, premie i inne świadczenia, wysokości rocznego lub przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wypłaconego łącznie członkom zarządu i innych organów fundacji oraz osobom kierującym wyłącznie działalnością gospodarczą z podziałem na wynagrodzenia, nagrody, premie i inne świadczenia, wydatkach na wynagrodzenia z umów zlecenia, udzielonych przez fundację pożyczkach pieniężnych, kwotach ulokowanych na rachunkach bankowych ze wskazaniem banku, wartości nabytych obligacji oraz wielkości objętych udziałów lub nabytych akcji w spółkach prawa handlowego ze wskazaniem tych spółek, nabytych nieruchomościach, ich przeznaczeniu oraz wysokości kwot wydatkowanych na to nabycie, nabytych pozostałych środkach trwałych, wartości aktywów i zobowiązań fundacji ujętych we właściwych sprawozdaniach finansowych sporządzanych dla celów statystycznych, dane o działalności zleconej fundacji przez podmioty państwowe i samorządowe (usługi, państwowe zadania zlecone i zamówienia publiczne) oraz o wyniku finansowym tej

POLSKI ŁAD | Plan rozwoju na najbliższą dekadę
gov.pl/polski-lad

działalności, informacji o rozliczeniach fundacji z tytułu ciążących zobowiązań podatkowych, a także informacji w sprawie składanych deklaracji podatkowych.

Biorąc powyższe wyjaśnienia pod uwagę należy wskazać, że spośród wskazanych na wstępie fundacji ustanowionych przez spółki Skarbu Państwa, nad którymi Minister Rodziny i Polityki Społecznej sprawuje nadzór, obowiązek przedkładania sprawozdań, zgodnie z zakresem określonym w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w sprawie ramowego zakresu sprawozdania z działalności fundacji, mają jedynie fundacje PGE, Lotto, Lotos i PZU. Fundacje te udostępniły swoje sprawozdania do wiadomości publicznej, z wyjątkiem Fundacji PZU, która została wezwana do upublicznienia sprawozdania.

Pozostałe Fundacje tj. Orlen i Pocztowy Dar posiadające status OPP składają sprawozdania merytoryczne i finansowe do Narodowego Instytutu Wolności. Fundacje te są jednocześnie zwolnione na podstawie art. 12 ust. 2a ustawy o fundacjach, z obowiązku składania sprawozdań ministrowi właściwemu ds. zabezpieczania społecznego.

Odpowiadając na pytania skierowane do Ministra Rodziny i Polityki Społecznej, uprzejmie wyjaśniam, że informacje, o których mowa w Oświadczeniu dotyczące działalności fundacji, a obejmujące informacje o pracownikach, członkach zarządu czy wynagrodzeniach, są przedstawione w sprawozdaniach fundacji, w układzie i zakresie wymaganym wzorem sprawozdania. Sprawozdania te nie zawierają jednocześnie informacji na temat skali zwolnień i sposobu rozwiązywania stosunku pracy (wypowiedzenie/porozumienie stron), jak również zasad przyjmowania nowych pracowników i procedury rekrutacji.

Sprawozdania te zawierają także informacje o przychodach, otrzymanych i przekazanych darowiznach, przy czym przepisy prawa mające odzwierciedlenie we wzorze sprawozdania, nie wymagają zamieszczania listy podmiotów, którym zostały przekazane darowizny lub od których te darowizny wpłynęły.

Fundacja PGE i Fundacja Lotto w swoich sprawozdaniach publikują informacje odnośnie najważniejszych wydarzeń i środkach przekazanych na ich organizację. Sprawozdania tych fundacji zawierają ogólne informacje na temat kosztów i przychodów. Należy mieć na uwadze, że składane do Ministra sprawozdania posiadają różny poziom szczegółowości, ewentualne zamieszczanie dodatkowych informacji nie jest wymagane przepisami prawa.

Przekazując powyższe pragnę poinformować, że Ministerstwo w ramach sprawowanego nadzoru nad fundacjami w stosunku do fundacji, które nie składają sprawozdań, corocznie kieruje wezwania do złożenia zaległych sprawozdań. Jednocześnie

POLSKI ŁAD | Plan rozwoju na najbliższą dekadę
gov.pl/polski-lad

sprawozdania fundacji są analizowane, w tym sprawozdania ww. fundacji, a do kilkuset fundacji wystosowywane są pisma wzywające do uzupełnienia lub korekty błędnych danych oraz złożenia wyjaśnień.

W przypadku wątpliwości, co do działalności fundacji kierowane są wnioski do sądów rejestrowych o wydanie orzeczenia w przedmiocie zgodności działania fundacji z przepisami prawa, lub wnioski o wszczęcie postępowania przymuszającego do złożenia sprawozdania finansowego do repozytorium dokumentów finansowych Krajowego Rejestru Sądowego (w przypadku prowadzenia przez fundację działalności gospodarczej).

Należy zaznaczyć, że przepisy ustawy o fundacjach nie przyznają organowi nadzoru prawa do przeprowadzania kontroli działalności nadzorowanych fundacji w pełnym zakresie, a jedynie w zakresie przewidzianym w art. 14a ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2021 r. poz. 1132 z późn. zm.).

Uprawnienia nadzorczo-kontrolne w stosunku do fundacji przysługują również innym organom i instytucjom, np. w zakresie przestrzegania prawa podatkowego oraz prawa pracy i ubezpieczeń społecznych – organom skarbowym, ZUS i Państwowej Inspekcji Pracy, w zakresie przestrzegania przepisów sanitarnych – służbom sanitarnym, w zakresie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych – Państwowej Straży Pożarnej.

Ponadto organem wykonującym nadzór nad fundacjami jest także właściwy ze względu na siedzibę fundacji starosta, do którego obowiązków w ramach działań nadzorczych należy ocena zgodności działania fundacji z przepisami prawa, ich statutami oraz z celami, dla których fundacje zostały ustanowione. W razie stwierdzenia, że działalność fundacji jest niezgodna z tymi normami, starosta może formułować wnioski do sądu, w celu wydania orzeczenia w przedmiocie niezgodności działania fundacji. W toku działań nadzorczych starosta ma m.in. możliwość żądania usunięcia uchybień w działalności zarządów albo żądania dokonania w wyznaczonym terminie zmiany zarządów fundacji, a w dalszej kolejności również możliwość występowania do sądów w przedmiocie zawieszenia zarządów fundacji i wyznaczenia zarządców przymusowych, a także o uchylenie uchwał zarządów fundacji, pozostających w rażącej sprzeczności z ich celem albo z postanowieniami statutów fundacji lub z przepisami prawa.

Dodatkowo, w stosunku do fundacji korzystających ze środków publicznych i prowadzących działalność na obszarze całego kraju, w zakresie działalności prowadzonej na obszarze właściwości miejscowej samorządu powiatowego, uprawnienia nadzorcze wynikające z przepisów art. 12-15 ustawy o fundacjach wykonuje również starosta właściwy miejscowo dla prowadzonej działalności.

POLSKI ŁAD | Plan rozwoju na najbliższą dekadę
gov.pl/polski-lad

Mając na uwadze przejrzystość finansowania i funkcjonowania organizacji pozarządowych oraz zapewnienie pełnej transparentności w tym zakresie, obecnie prowadzony jest rządowy proces legislacyjny ustawy o sprawozdawczości organizacji pozarządowych (UD217). Celem projektowanej ustawy jest stworzenie systemu służącego do składania sprawozdań przez organizacje pozarządowe, zapewnienie jawności i przejrzystości sprawozdawczości organizacji pozarządowych oraz wprowadzenie jednolitych form i obowiązków sprawozdawczych dla różnych form podmiotowości prawnej organizacji pozarządowych.

Projekt ustawy określa zasady składania sprawozdań finansowych i merytorycznych przez organizacje pozarządowe, w tym organizacje pożytku publicznego. Zgodnie z projektowanymi przepisami, podmioty te, w zależności od spełniania warunków określonych projektowaną ustawą, będą zobowiązane do składania sprawozdania finansowego wraz z informacją o źródłach przychodów, kosztach i rodzajach prowadzonej działalności za rok poprzedzający złożenie sprawozdania oraz sprawozdania merytorycznego ze swojej działalności. Ponadto projekt ustawy określa sankcje za niewywiązanie się z obowiązków sprawozdawczych – w przypadku nie złożenia w bazie sprawozdań w terminie ww. dokumentów, Dyrektor Narodowego Instytutu dokona w bazie sprawozdań stosownej adnotacji o niezłożeniu dokumentu w wyznaczonym terminie, poinformuje o tym fakcie Krajową Administrację Skarbową oraz wezwie organizację do ich niezwłocznego złożenia w bazie sprawozdań.

Zgodnie z projektowaną ustawą organizacja pozarządowa, w tym organizacja pożytku publicznego, podlegać będzie kontroli Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego w zakresie spełniania obowiązków sprawozdawczych. Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego będzie uprawniony do zarządzenia kontroli z urzędu, a także na uzasadniony wniosek organu administracji publicznej, organizacji pozarządowej, w tym organizacji pożytku publicznego, albo innego podmiotu.

Z poważaniem

z up. Ministra Rodziny i Polityki Społecznej

Stanisław Szwed

Sekretarz Stanu

/-podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

POLSKI ŁAD | Plan rozwoju na najbliższą dekadę
gov.pl/polski-lad

WYGENEROWANO: 2022-03-24
14:21:43+01:00

WeryfikacjaPodpisu.pl - Usługa zaufania

Elektroniczne Poświadczenie Weryfikacji (EPW)

55051ffc09aba29ca07bd79d88ab0ca0f95388132a394598d7b1cce09aff69fd

identyfikator weryfikacji

WYSTĄPIENIE SENATORSKIE_W.TYSZKIEWICZ,K.KWIATKOWSKI_FUNDACJE.DOCX.XAdES

md5: 5ef00c011b7712b90c66eefbc2cb4627

WYSTĄPIENIE SENATORSKIE_W.TYSZKIEWICZ,K.KWIATKOWSKI_FUNDACJE.DOCX

md5: a9071bdc8556d2c4348e6c989da39d08

Nazwy uploadowanych plików

1.

Integralność:	Zachowana - podpisane dane nie zostały zmodyfikowane od czasu ich elektronicznego uwierzytelnienia
Podpisujący:	Stanisław Szwed
Rodzaj uwierzytelnienia:	Kwalifikowany podpis elektroniczny
Deklarowany czas złożenia podpisu:	2022-03-17 18:34:17+01:00

2022-03-24 14:21:30+01:00

czas weryfikacji

MADKOM SA (KRS: 0000394954)

Dostawca usług zaufania (art. 3, pkt 19 eIDAS)

Niniejsze poświadczenie w oryginale ma postać elektroniczną. Autentyczność poświadczenia sprawdzisz, podając unikalny identyfikator weryfikacji na https://WeryfikacjaPodpisu.pl.